

urejenih mest. Imela je slavnih dni za časa turških invazij in francoske okupacije. Veda in znanost cveli ste v njenem ozidji, in državi je dajala junakov, ki so se proslavljali na bojnih poljih. Narod, kateremu je bila vedno mila in draga, krstil jo je belo Ljubljano v temni slutnji menda, da mu iz nje pride probuja k novemu, svobodnejšemu in zato srečnejšemu življenju. Ta slutnja ga ni varala. Čez ledeno skorjo krutega absolutizma potegnile so tople sape svobodnostnih idej, in Ljubljana je bila med prvimi mesti, ki se je za te ideje ogrevati začela. Te ideje — propagovane po najboljših možeh — pa so vele ravno do probuje slovenskega naroda in do sedanjega njegovega priznanja vrednega napredka. Kaj čuda torej, da so v Ljubljano kot k svojemu prosvetnemu žarišču zaupljivo jeli oči obračati vsi, katere v veliko rodbino spaja ista sladka materna govorica. Bela Ljubljana, ki zamore že ponosna biti na to, da je stolno mesto prirodnih krasot in čudež bogate kranjske dežele, more se tem bolje ponašati z zavestjo, da je priznано duševno središče vsega slovenskega naroda.

To dejstvo imel sem pred očmi doslej tudi kot župan bele Ljubljane in bodem ga imel v bodoče, slovesno Vam obečajoč, da hočem storiti vse, da Ljubljana kot središče Slovencev zadobi čim večjo in večjo veljavo, ki končno mora privedi do tega, da se bode rojakom našim tudi najvišja izobrazba delila iz nje. Pri tem pa nikakor nisem in ne bodem pozabil, da mi ravno želja po priboritvi večje veljave našemu lepemu mestu nalaga popolno nepristranost in pravičnost do soobčanov druge narodnosti ter bodem zato vse svoje delovanje uredil v smislu ravnopravnosti. Ne morem pa o tej slovesni priliki zatajiti želje, naj bi tudi naši soobčani druge narodnosti nikdar ne pozabili, kaka sama ob sebi umljiva veljava gre v Ljubljani slovenskemu življu.

Svoj govor je župan zaključil s povdarjanjem, da bo skrbel za dobro razmerje mej vojaštvom in prebivalstvom in s Slava-klici na cesarja.

Mi s svojega stališča le želimo, da bi bilo županu mogoče, izvršiti njegov program, ker bi to bilo v korist mestu in vsemu slovenskemu narodu.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Zanimanje vsega javnega mnenja je še vedno osredotočeno na novi nemški carinski tarif. Časopisje se bavi še vedno s to zadevo, a prav pristransko. Kar očitna je tendenca, delati pri tej priliki na obnovitev nagodbe z Ogrsko in vidi se, da gre gotovim krogom pred vsem za to nagodbo, da branijo v prvi vrsti kmetijske interese ogrske državne polovice. Madjari sami zdaj kar gorè za nagodbo, ker vedo, da jih nemški carinski tarif ugonobi, če Cislitvansko ne vprežejo za njihove interese. Upamo, da bo cislitvanski parlament pozoren in se ne bo dal vjeti v ogrske zanjke.

Deželni zbori so se vsi razšli, in nastala je politična tišina kakor vsako poletje. Zadnji deželni zbor, ki se je razšel, je bil istrski. Ta je imel še te dni seje. Kadar je hrvatski poslanec govoril v hrvatskem jeziku, je vselej galerija tako

razgrajala, da se je morala izprazniti. Druga nesreča se ni zgodila.

Deželnozborske volitve. — Letos v septembru in v oktobru se bodo v raznih kronovinah vršile volitve v dež. zборе. Volilno gibanje je že povsod v teku. Največ zanimanja vzbujajo volitve na Češkem. Tam so se agrarci dvignili zoper Mladočehe in splošno se sodi, da pridobe 20 do 25 mandatov. Tudi mej Nemci na Češkem bo velik boj in sicer mej pristaši Pradejevimi in Wolfovimi. Na Gališkem se vladajoča poljska stranka mnogo trudi, da zaduši raznovrstne stranke, ki se dvigajo proti nji. To pojde sicer težko, ali s pomočjo vladnega aparata se to že doseže.

Ogrska. — Te dni je razmeroma še mlad umrl bivši minister in predsednik poslanske zbornice Dezider Szilaggy. Umrl je bil jeden najznamenitejših madjarskih liberalnih politikov. Glavno njegovo delo je uvedenje civilnega zakona.

Srbija. — Minolo nedeljo so se prvič po novem volilnem redu, ki ga je upeljal kralj zajedno z oktroirano ustavo, vršile volitve v narodno skupščino. Zmagala je vladna stranka. Značilno je, da se je pri teh volitvah radikalna stranka razcepila, in da je jeden del radikalcev prestopil v opozicijo.

Nemčija. — V ponedeljek zvečer je v starosti 61 let umrla mati nemškega cesarja Viljema in vdova umrlega cesarja Friderika III. Pokojnica je bila hči angleške kraljice Viktorije. V Nemčiji je bila vedno velika nasprotnica Bismarcka.

Vojna v južni Afriki. — Boj se nadaljuje. Prezident Krüger upa še vedno na zmago Burov in je vsled tega odklonil ponudbo holandske kraljice, da bo ona posredovala pri Angležih, da sklenejo mir. Neizprosen je pa tudi Chamberlain. Ta je v angleškem parlamentu proglasil vse vojskujoče Bure za razbojnike in zagrozil, da jih uniči. Vojna zadobi s tem še krutejši značaj. Angleži so oborožili Kafre in druge zamorce, ter jih poslali v boj in jim zajedno dovolili, da smejo ropati in moriti mej Buri kolikor hočejo. Buri vstrele vsacega zamorca, ki je v službi Angležev, zajedno pa so naznanili v London, da postrele vse ujetnike, in da se bodo posluževali najhujših represalij, ako Angleži ne razoborože zamorcev. Vse kaže, da nastane v južni Afriki strašno klanje.

Obrtnija.

Zavarovanje delavcev za starost in invaliditeto.

(Iz peresa slov. socijalnega demokrata).

Socijalno demokratična stranka se že dolgo zavzema za obligatorično zavarovanje delavcev za starost in invaliditeto. To izvršiti je dolžnost tudi kapitalistično urejene države, to je socijalna naloga, katera se more in mora izvršiti tudi v okviru sedaj veljavnega družabnega reda. Zavarovanje delavcev za razne slučaje je sicer na sebi važna socijalna reforma ali ta reforma ni drugzega nič, kakor preskrbljenje siromakov v moderni obliki, nikakor pa se ž njim ne uveljavi del socijalnodemokratičnih načel.

S tem pa nikakor nočemo reči, da zavarovanje delavcev za starost in pa invaliditeto ni za delavski stan največje važnosti, s tem hočemo le pribiti, da kapitalistična država z uvedenjem tega zavarovanja ne bi storila ničesar, kar bi bilo v nasprotju s sedanjim njenim bistvom in namenom. Prav kapitalična država ima pred